

Op den nok van een oud huis, achter een hooge schutting, in een Antwerpsche straat, stond een weerhaan. Een heldere middag, láát September. Er stapelden witte wolken in het azuur. Hoe wonderlijk daar het wakker draaiende op het dak te zien. Hier was bevangingis opnieuw. Hier brak de toover weer door, uit die vervallenheid van een huis, in vertimmering of herstel. Er naast rees, achter de schutting vandaan, een nieuw gemetselde, zestiende-eeuwsche gevel.

De weerhaan, die zoo bedrijvig en waakzaam bewoog, had toch het meest te zeggen. Deze was zoo eigen-aardig van vormen, een stralen schietende zon. . . . En nu herkenden we, het was er een windwijzer, die eeuwen lang wacht gehouden had op het dak van Rubens' werkplaats, hier stond eens Rubens' woning, en zij werd thans herbouwd.

Terwijl uit alle musea, archieven, prentenkabinetten, in alle steden het kostbaarste werd weggehaald, onder den grond verborgen, klonk hier de hamerslag van beitels op steen, staag bikken en meerder geluid van den arbeid, hier herrees de kunst en vonden wij den heer A. J. J. Delen, conservator van het Rubens-Museum, bereid, ons op deze nederzetting rond te leiden en daarover veel belangrijks te vertellen.

★

Een schilder, die slechts in staat is, zoo nuchter en stipt mogelijk weer te geven wat hij ziet, in alleen maar platte vormen, gloedlooze kleuren, ontbreekt het aan scheppingsdrift en kracht. Om ons van zijn begaafdheid te overtuigen, moet hij heel wat meer doen, namelijk ons aangrijpen, laten mee ondergaan, hoe en in welke mate hij werd ontroerd, bevangen door zijn onderwerp, hetzij dit zich aan zijn verbeelding vertoonde, dan wel voordeed in de zichtbare wereld.

Zij die geroepen waren, om het Rubenshuis te Antwerpen weder te bouwen en er daarna, als het ware, een levenden geest aan te verleenen, stonden voor eenzelfde vraagstuk of opgave.

Gelukkig begreep men, dat hier nooit sprake mocht zijn van een herbouw en inrichting, slechts curieus als copie, doch dat het geven van een juiste bestemming de voornaamste bezielende handeling was, waarmede Rubens' nagedachtenis op het hoogste en zuiverste geëerd kon worden.

★

In het begin der zeventiende eeuw beleefden de Antwerpenaren, evenals thans, bewogen tijden. Eenmaal de groothandel gefnuikt door het sluiten der Schelde, werd Antwerpen een stad van financiën, weelde en kunst.